

Rząd przyznał, że przymusowe umieszczenie w DPS to pozbawienie wolności

Czytaj więcej na Prawo.pl:

<https://www.prawo.pl/prawnicy-sady/rzad-przyznał-ze-przymusowe-umieszczenie-w-dps-to-pozbawienie-wolnosci,72258.html>

Polski rząd przyznał, że umieszczenie chorego na schizofrenię w domu pomocy społecznej było naruszeniem Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz że mężczyzna nie mógł w trakcie okresu **całkowitego** ubezwłasnowolnienia **skorzystać ze środków prawnych**, dzięki którym decyzja o skierowaniu do domu opieki społecznej mogłaby zostać uznana za niezgodną z prawem.

Takie oświadczenie rząd Polski złożył w **Europejski Trybunał Praw Człowieka** i zadeklarował zapłatę skarżącemu 20 tysięcy zł w ramach zadośćuczynienia. Trybunał zaakceptował jednostronną decyzję polskiego rządu w kolejnej sprawie dotyczącej procedury **umieszczania i pobytu w domach pomocy społecznej**.

O sprawie poinformował **Program Spraw Precedensowych Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka**, która reprezentowała skarżącego w postępowaniu przed Trybunałem.

W swojej skardze mężczyzna, który cierpi na **schizofrenię** i od 19 lat przebywa **wbrew swojej woli w domu pomocy społecznej**, wskazał, że umieszczenie go w placówce było **bezprawnym pozbawieniem wolności**. Ponadto skarżący podniósł zarzut, że przez 9 lat, gdy był ubezwłasnowolniony całkowicie, **nie mógł zwrócić się do sądu o zwolnienie z ośrodka**.

Polskie prawo niezgodne z Konwencją

Jak przypomina Fundacja, **to kolejna sprawa** dotycząca umieszczenia osoby ubezwłasnowolnionej **całkowicie** w DPS, która toczyła się przed Trybunałem w Strasburgu. **W 2012 r. Europejski Trybunał Praw Człowieka** wydał wyrok, w którym uznał, że umieszczenie mężczyzny w domu pomocy społecznej oraz pozbawienie go **środków prawnych** umożliwiających kontrolę legalności dalszego pobytu w zakładzie naruszało **art. 5 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka** (prawo do ochrony wolności osobistej).

W czerwcu 2016 r. Trybunał Konstytucyjny uznał, że te przepisy są także **niezgodne z Konstytucją**. W połowie września 2017 r. do Sejmu wpłynął rządowy projekt zmiany **ustawy o ochronie zdrowia psychicznego**, wykonujący wspomniane wyroki ETPC i TK. Proponowana nowelizacja dotyczy **możliwości zwrócenia się do sądu przez osobę skierowaną przymusowo do domu pomocy społecznej – nawet całkowicie ubezwłasnowolnionej – o kontrolę zasadności jej pobytu w placówce**.

- **Nowelizacja ustawy o ochronie zdrowia psychicznego** jest szansą na to, że do ETPC nie będą już trafiały sprawy podobne do opisanych historii. Liczymy na to, że powstanie efektywny mechanizm, na mocy którego osoby **ubezwłasnowolnione całkowicie** będą mogły **sądowo zmienić decyzję o ich umieszczeniu w domu pomocy społecznej**. Wnioskujemy o zmianę tych regulacji od kilku lat – powiedziała **adw. Katarzyna Wiśniewska, prawniczka HFPC**.

Bezprawne pozbawienie wolności

<https://www.adwokatprawokarne.com.pl/bezprawne-pozbawienie-wolnosci>

Każdy człowiek ma zagwarantowaną wolność w rozumianą jako **możliwość swobodnego i dowolnego przemieszczania się i wyboru miejsca przebywania**. (Art. 52 Konstytucji RP)
Pozbawienia tejże wolności, bez względu jej intensywności, stanowić będzie wypełnianie znamion bezprawnego pozbawienia wolności.

Zgodnie z Kodeksem karnym (ART. 189):

§ 1. Kto pozbawia człowieka wolności, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Jeżeli pozbawienie wolności trwało dłużej niż 7 dni, sprawca, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli pozbawienie wolności, o którym mowa w § 1 lub 2, łączyło się ze szczególnym udręczeniem, sprawca, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.

Znamiona bezprawnego pozbawienia wolności

Bezprawne pozbawienie wolności polega na podjęciu przez sprawcę działań, **które uniemożliwiają człowiekowi swobody wyboru miejsca pobytu**. Ustawa wprowadza karalność za wystąpienie **samego faktu bezprawnego pozbawienia wolności**.

Co ważne przestępstwo to, można popełnić przez **działanie lub zaniechanie**, lecz **tylko umyślnie** w formie zamiaru bezpośredniego lub ewentualnego. Nie wiesz co oznacza zamiar bezpośredni lub ewentualny ? Koniecznie zapytaj adwokata naszej Kancelarii, który udzieli Ci rzetelnej porady prawnej.

Bezprawne pozbawienie wolności dokonane jest **z chwilą pozbawienia wolności pokrzywdzonego i trwa do czasu jego uwolnienia**.

Kwalifikowany typ bezprawnego pozbawienia wolności

Kwalifikowany typ przestępstwa występuje, gdy pozbawienie wolności trwało **dłużej niż 7 dni** lub łączyło się ze **szczególnym udręczeniem**. Poprzez szczególne udręczenie rozumie się takie warunki i okoliczności uwięzienia, które **stwarzają dla ofiary dolegliwość znacznie większą od tej, jaka wynika z samego faktu pozbawienia wolności** (np. głodzenie ofiary, trzymanie w mrocznej piwnicy, bolesne związanie, **oddzielenie matki od jej małoletnich dzieci, zamknięcie osoby zdrowej psychicznie w szpitalu psychiatrycznym**).

Autor **Adwokat Rafał Biernacki** 12.05.2015 r.

Kancelaria Adwokacka - Adwokat Rafał Biernacki

ul. Świętokrzyska 32/131 (IV piętro)

00-116 Warszawa

Polska

www: www.adwokatprawokarne.com.pl

e-mail: rkbiernacki@gmail.com

tel.: +48 796 239 210

Art. 52. Konstytucji RP [Wolność przemieszczania się]

1. Każdemu zapewnia się **wolność** poruszania się po terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej oraz **wyboru miejsca zamieszkania i pobytu**.